

"ИЛИНДЕНСКАТА ОРГАНИЗАЦИЈА (1921-1947)"
ОД Д-Р ВЕРА ГОШЕВА

ДУХОВНА ВРСКА НА МАКЕДОНСКАТА ЕМИГРАЦИЈА СО ИЛИНДЕН

Илинденската организација, како културно-просветна и добротворна организација, била создадена во Пиринскиот дел на Македонија во 1921 година и нејзина цел била популаризирање на илинденските и револуционерните традиции меѓу македонската емиграција во Бугарија.

ИЛИНДЕНСКИТЕ ТРАДИЦИИ

Илинденската организација како културно-просветна и добротворна, била создадена во Пиринскиот дел на Македонија во 1921 година и нејзина цел била популаризирањето на илинденските и на револуционерните традиции меѓу македонската емиграција во Бугарија. На почетокот таа била ангажирана како организатор на одбележувањата на годишнините од Илинденското востание, но и на други значајни настани и личности од историјата на македонскиот народ. Исто така, Илинденската организација учествувала во акцијата за пронаоѓање архиви и знамиња на револуционерни реони и востанички чети, собирање материјали, издавање книги, брошури, весници, списанија, со која најмногу придонела да не се прекине духовната врска на македонската емиграција со Илинден.

Авторитетот кој Организацијата го имала меѓу македонската емиграција, "вознемирува повеќе средини во Бугарија". Поради тоа, за време на нејзиното постоење се настојувало да се контролира и да се насочува нејзината дејност и тоа да се искористи во некои други цели. Сепак, во овој период сè повеќе доаѓале до израз разликите меѓу ВМРО на Тодор Александров и Илинденската организација која доследно се придржувала кон принципите за самостојност на македонското ослободително дело. Неколкуте неуспешни обиди да се дисциплинираат членовите на Организацијата, Националниот комитет на

македонската емиграција го презел нејзиното раководно тело.

И Втората светска војна, како што веќе спомнавме, дала можност за злоупотреба на Илинденската организација во фашистички цели.

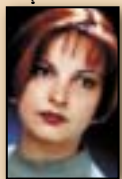
Сепак, во октомври 1946 година членовите на Организацијата го исполниле дадениот завет - посмртните останки на Гоце Делчев да бидат пренесени во престолнината на слободна Македонија.

"Пролетта 1947 година, кога сите мислеле дека македонското национално прашање во Бугарија ќе биде решено со културна автономија на Пиринскиот дел, Илинденската организација заедно со македонските братства и Македонскиот научен институт била саморастурена. Времето покажало дека последиците од оваа постапка негативно се одразиле врз натамошната активност на македонската емиграција во Бугарија", потенцира д-р Гошева.

Пишува:
Анита ДИМОВА

следство на македонскиот народ и конкретно со Илинденското востание, најмногу влијаеја при изборот Илинденската организација да биде предмет на обработка на овој труд", вели д-р Вера Гошева.

Во своето речиси две иполдецениско постоење, Организацијата во која поранешните учесници во Илинденското востание и во револуционерните борби за ослободување на Македонија биле организирани како посебни друштва, пројавила голема противречност во нејзината активност. Во првите неколку години по завршувањето на Првата светска војна, со ангажирањето за популаризирање на споменот на Илинденското востание меѓу македонската емиграција во Бугарија и македонскиот народ во Пиринска Македонија, таа најмногу придонела да не биде прекината духовната врска на народот со Илинден. Меѓутоа, во еден не така мал временски период од постоењето, таа спроведувала и дијаметрално спротивна активност. Најголемо деградирање на изворните илинденски вредности, Организацијата извршила за време на Втората светска војна, кога идеалите на илинденските востаници ги изедначила со фашистичките идеали", истакнува д-р Гошева.

Ретко кој автор се нафаќа да го обработи периодот на Македонската револуционерна организација од 1921 до 1947 година, и сè до сега тој важеше за тежок, темен, мрачен, заплеткан и неразбирлив за македонските историчари. Досегашната македонска, дури и бугарска историографија, главен акцент во обработката на оваа тема става на дејноста на Организацијата до 1924 година. Многу помалку е обработувана нејзината активност до 1934 година и за време на Втората светска војна, а особено периодот пред нејзиното распуштање во 1947 година.

Неодамна, Институтот за национална историја ја објави монографијата за Илинденската организација (1921-1947), која открива многу историски вистини и расветлува бројни невистини.

ПРОТИВРЕЧНОСТ ВО АКТИВНОСТИТЕ

"Комплексноста на процесот на присвојување и манипулирање со историското на-